

KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ PARLAMENTER ASAMBLESİ KEİPA

ULUSLARARASI SEKRETERYA

Doc.: GA50/LC50/REC159/17/tr

TAVSİYE KARARI 159/2017¹

“KEİPA’nın 25 Yılı: Bölgedeki Parlamentolar Arası İşbirliğinin Artırılması”

1. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA), İstanbul Zirvesi Deklarasyonu (1992), Boğaziçi Deklarasyonu (1992), ve Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesinin Kuruluş Deklarasyonu (1993) kapsamında belirtilen ortak hedef ve amaçlara bağlılığını bir kez daha vurgulamaktadır.
2. KEİPA, 22 Mayıs 2017'de KEİ Üyesi Devletlerin Devlet ve Hükümet Başkanlarıncı kabul edilen ve "KEİ'nin etkinliğinin ve verimliliğinin artırılması ve Örgüt'ün gelecekte daha güçlü kılınması bakımından, üye devletlerin reform sürecini mutabakata dayalı olarak sürdürmesi ve en yakın gelecekte sonuçlandırması" vurgusunu içeren *Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütünün 25. Yıl Dönümü Zirvesi Deklarasyonunu* memnuniyetle karşılamaktadır. Deklarasyonda KEİ'nin proje odaklı boyutunu güçlendirmeye yönelik adımlar atılması ihtiyacına atıfta bulunulurken, bizler de Proje Geliştirme Fonu, Proje Yönetim Birimi ve Proje Tanıtım Yapılanması üzerinden KEİ'nin proje kapasitesini daha da geliştirme ihtiyacının farkındayız.
3. Devletler arasındaki ortak coğrafi, tarihi ve kültürel değerlerde yansımaları bulan dayanışmadan hareketle, Karadeniz Ekonomik İşbirliği geniş bir yelpazeden konu ve inisiyatifle ilgili etkin bir diyalog çerçevesi oluşturmakta ve gerçek ortaklıkların ve iyi komşuluk ilişkilerinin tesisi için bölgede ekonomik işbirliğini daha da çok teşvik etmektedir. Bu işbirliği ise daha müreffeh bir Karadeniz bölgesini getirecek ortakların hedeflerin uygulanmasını kolaylaştıracak etkin etkileşimlere zemin teşkil edecektir.

---

¹ Asamblenin 29 Kasım 2017 tarihli toplantısı (bkz. Doc.: GA50/LC50/REP/17, Hukuki ve Siyasi İşler Komisyonunun 25 Ekim 2017'de Rostov-on-Don'da görüşülen “KEİPA’nın 25 Yılı: Bölgedeki Parlamentolar Arası İşbirliğinin Artırılması” Raporu; Raportör: Sn. Pavel Hristov, Komisyon Üyesi - Bulgaristan)

4. KEİPA *Gelişmiş bir KEİ Ortaklığı yolunda KEİ Ekonomi Gündeminin ve Gelişmiş KEİ Ortaklığının Uygulanmasına İlişkin bir Eylem Planında Geleceğe Giden Yolun aşamalı uygulaması* çalışmalarını da onaylamaktadır. KEİPA, bu belgelerde belirtilen proje ve programların etkin ve vakitli uygulamasını sağlamak ve kesintisiz bir bilgi alışverişi için gereken mekanizmayı oluşturmak bağlamında KEİ, KEİPA, KEİ İş Konseyi (KEİ İK), Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası (KTKB) ve Uluslararası Karadeniz Araştırmaları Merkezi (UKAM) arasında daha fazla koordinasyon sağlama ihtiyacının aciliyetini vurgulamaktadır.
5. KEİPA, KEİ üyesi devletlerin uluslararası ve bölgesel yapılarla etkileşiminin işbirliğine yönelik bağlantıları artıracığına ve karşılıklı güven, ortaklık ve anlayışa dayanan bir ruhu oluşturmaya yardımcı olacağına inanmaktadır. Bu bağlamda, KEİPA, uluslararası kurumların çalışmalarına her düzeyde aktif katılım sağlamanın önemini dile getirmektedir. Böylesi bir proaktif katılım mevcut sosyoekonomik tabloyu geliştirecek ve Karadeniz bölgesindeki barışa, istikrara ve refaha katkıda bulunacak daha yapıcı ve gelişime dönük unsurları da süreçlere katacaktır.
6. KEİPA, bünyesindeki gözlemcilerin ve ortak üyelerin Asambelenin çalışmalarındaki değerli katkılarının önemini vurgulamakta ve Karadeniz işbirliğinin yeni paydaşların dahil edilmesiyle genişletilmesini hedefleyen KEİPA özel temsilcileri tarafından yürütülen girişimlerin altını çizmektedir. Yeni girişim ve programların teşviki her düzeyde katılımı canlandırmak açısından son derece önemlidir.
7. KEİPA, yeni yüzyılın getirdiği sorunlara etkin bir biçimde yanıt verebilmek bağlamında oynadığı rolü daha da güçlendirmeli ve genel itibarıyla geniş Karadeniz bölgesinde, özelden ise her bir üye devlette aktif bir rol üstlenme kararlılığını daha da vurgulamalıdır. Bu bağlamda, “bölgesel parlamenter örgütlerin artan siyasi öneminin ve KEİPA'nın parlamentolar arası etkin bir diyalog platformu olarak sahip olduğu potansiyeli tam manasıyla açığa çıkarma ihtiyacının, KEİPA'nın statüsünün güçlendirilmesini ve KEİPA'nın uluslararası bir parlamenter örgüte dönüştürülmesini gerektirdiği" ifadesine yer veren KEİPA'nın Statüsünün Güçlendirilmesi Deklarasyonu'nun kabul edildiği hatırlanmalıdır.
8. KEİPA, başarılı işbirliğinin anahtarının karşılıklı güven, karşılıklı istişare ve ortak bir konsensüse dayalı uygulanabilir çözümleri ön plana çıkaran “KEİPA ruhun”da, bağlılıkta ve uyumun devamında yattığını görmektedir. Bu işbirliği ruhu uzun yıllardır devam eden verimli işbirliğinin ışığında ülkelerin paha biçilemez bir başarısı olarak görülmekte ve gelecek yıllarda daha da güçlendirilerek canlandırılması gerekmektedir.
9. Bu sebeple; **KEİPA**, KEİ üyesi devletlerin parlamento ve hükümetlerine aşağıdaki hususları **önermektedir:**
  - i. Ülkeler arasında daha kapsamlı bir sinerji yaratarak bölgede barış, güvenlik ve istikrarı hâkim hale getirmek ve Karadeniz Ekonomik İşbirliğinin ortak hedeflerine ulaşmak üzere Karadeniz bölgesinde ekonomik işbirliğine yönelik çerçevenin potansiyelini tam olarak *kullanmak*;
  - ii. Bölgesel entegrasyona yönelik etkili stratejiler geliştirerek *Gelişmiş bir KEİ Ortaklığı yolunda KEİ Ekonomik Gündeminin uygulanmasına hız vermek*;

- iii. *Gelişmiş KEİ Ortaklığının Uygulanmasına İlişkin bir Eylem Planında Geleceğe Giden Yol* belgesinde ortaya konulan orta ve uzun vadeli proje ve programların bir takvim doğrultusunda sonuç odaklı bir yaklaşımla uygulanmasını *desteklemek*;
  - iv. Hükümetler arası ve parlamentolar arası kurumlar ile bankacılık, iş dünyası ve akademik kurumların KEİ ile karşılıklı destekleyici etkileşimini *takviye ederek* belirlenen hedeflerin başarılmasına odaklanan ortak bir metodolojinin oluşturulmasını ve dengeli bir işyükü üstlenirken tutarlılığı sağlamak;
  - v. İlgili alanlarda çok taraflı bölgesel işbirliğini güçlendirmeye yönelik uygun mekanizmaların geliştirilmesi amacıyla KEİPA'nın Tavsiye Kararlarının uygulanmasının *takipçisi olmak*;
  - vi. Mevcut yasal çerçeveyi çok taraflı proje ve anlaşmaların vaktinde uygulanabileceği şekilde uyarlamak için gereken değişikliklerin yapılmasını *teşvik etmek*;
  - vii. KEİ zirve deklarasyonlarında, KEİ Şartında ve Parlamenter Asamble deklarasyonlarında yer verilen taahhüt ve ilkelerin uygulanması ile ilgili yeni kanunların ve çok taraflı anlaşmaların kabulünü teşvik etmede ve yeni girişimlere verilen desteği dile getirmede daha aktif bir yaklaşım *geliştirmek*;
  - viii. KEİ ile KEİPA arasında ilgili gündemlerin belirlenmesinde daha büyük ölçüde uyum ve koordinasyon sağlamaya *çalışarak* KEİ ve KEİPA bünyesinde değerlendirilen sorun ve projelerin diğer kurumun da inisiyatifleriyle tamamlanmasını sağlamak;
  - ix. Bölgede barış, istikrar ve refahı geliştirmeye ilgili öncelikli alanlarda yeni araçları devreye sokmak ve mevcut ikili veya çok taraflı anlaşma ve mekanizmaları uygun şekilde kullanmak suretiyle çalışmalarını *etkin hale getirmek*;
  - x. KEİPA'nın Statüsünün Güçlendirilmesi Deklarasyonundaki ilkeleri hayata geçirerek KEİPA'nın rolünü ve statüsünü *geliştirmek*.
10. **Asamble** KEİ Dışişleri Bakanları Konseyini bu Tavsiye Kararını değerlendirmeye davet etmektedir.